

Στα μονοπάτια της Τσακωνιάς

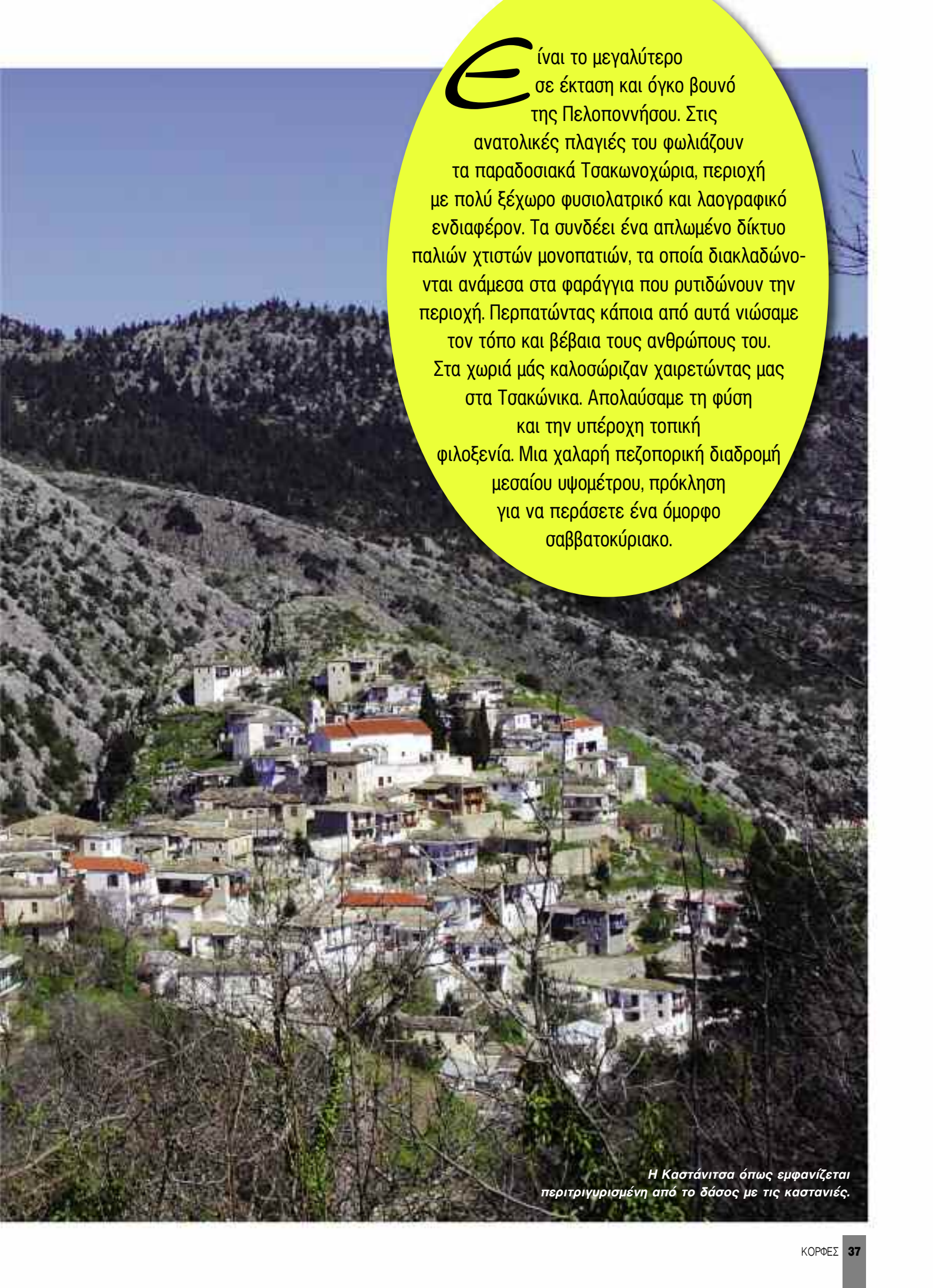
Ανατολικός Πάρνωνας

Η διάσχιση χωριό Πραστός - χωριό Πλάτανος

Κείμενο - φωτογραφίες:

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ - ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΒΕΣΣΗ

“Καού ρ' εκάνατε”

Είναι το μεγαλύτερο σε έκταση και όγκο βουνό της Πελοποννήσου. Στις ανατολικές πλαγιές του φωλιάζουν τα παραδοσιακά Τσακωνχώρια, περιοχή με πολύ ξέχωρο φυσιολατρικό και λαογραφικό ενδιαφέρον. Τα συνδέει ένα απλωμένο δίκτυο παλιών χτιστών μονοπατιών, τα οποία διακλαδώνονται ανάμεσα στα φαράγγια που ρυτιδώνουν την περιοχή. Περπατώντας κάποια από αυτά νιώσαμε τον τόπο και βέβαια τους ανθρώπους του. Στα χωριά μάς καλοσώριζαν χαιρετώντας μας στα Τσακόνικα. Απολαύσαμε τη φύση και την υπέροχη τοπική φιλοξενία. Μια χαλαρή πεζοπορική διαδρομή μεσαίου υψομέτρου, πρόκληση για να περάσετε ένα όμορφο σαββατοκύριακο.

Η Καστάνισσα όπως εμφανίζεται περιτριγυρισμένη από το δάσος με τις καστανιές.

1

Το **Βουνό** αρχίζει από τα υψώματα της Τεγέας μέχρι της Μονεμβασιάς και σβήνει στο ακρωτήριο του Μαλέα. Η ονομασία Πάρνωνας με την ινδοευρωπαϊκή ρίζα «Παρ» μοιάζει με άλλων βουνών Πάρνηθα-Παρνασσός. Προσδιορίζει «λαμπερή κορφή» από τα χιόνια είτε τον ήλιο. Η μεσαιωνική του ονομασία Μαλεβός από το «Μάλε-βε», σημαίνει «κορφή σαν αυγό». Την έδωσαν για το σχήμα της ψηλότερης κορφής Μεγάλης Τούρλας (1935μ.) οι αρβανίτες βοσκοί. Πρόκειται για το μεγαλύτερο σε έκταση και όγκο ορεινό συγκρότημα της Πελοποννήσου. Έχει ατέλειωτο φυσιολατρικό και οικολογικό ενδιαφέρον με πολλές διαδρομές πεζοπορίας, ορεινής ποδηλασίας και φαράγγια. Στις ανατολικές πλαγιές της βόρειας κορυφογραμμής του Πάρνωνα βρίσκεται η Τσακωνιά. Κάτω από τη Μικρή και τη Μεγάλη Τούρλα μέχρι χαμηλά στην ακτογραμμή του Αργολικού κόλπου. Στην ευρύτερη περιοχή της Κυνουριάς που μόλις πριν μισό αιώνα δεν είχε ακόμα οδική πρόσβαση. Τόπος που βρίσκονται διάσπαρτα τα Τσακωνοχώρια και έχει ιδιαίτερη πολιτισμική και περιβαλλοντολογική αξία. Το Οικολογικό Πάρκο του ανατολικού Πάρνωνα από τα ψηλά μέχρι τη θάλασσα, αποτελεί προστατευόμενη περιοχή. Περιλαμβάνει το Καστανόδασος της Καστάνιτσας, το Κεδρόδασος της Μαλεβής, το Δρυόδασος της Σέλας και τον Υγρότοπο του Μουστού. Η λιμνοθάλασσα με κάποια από τα ορεινά του, έχουν

2

ενταχθεί και στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Natura 2000. Η άγρια χλωρίδα του ανατολικού Πάρνωνα συμπληρώνεται από μεγάλη ποικιλία αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών. Η πανίδα περιλαμβάνει τα σπάνια πλέον τσακάλια και ιδιαίτερα πλούσια ορνιθοπανίδα με 217 είδη. Τα ασβεστολιθικά πετρώματα της περιοχής έχουν συμβάλει στη δημιουργία φαραγγιών και σπηλαίων. Ρυτιδώνεται από τα φαράγγια της Μαζιάς, της Κουτουπούς, του Λούλουγκα και των Σπηλακίων. Ενώνονται στο φαράγγι της Ζαρμπάνιτσας με τον ποταμό Βρασιάτι που εκβάλλει στον Αργολικό κόλπο. Δεν είναι μόνο το δίκτυο από τα χτιστά μονοπάτια που διασταυρώνονται με γεφύρια μαζί τους. Προσφέρουν ευκαιρίες για περπάτημα στα νερά και καταρρίψη από τους καταρράκτες τους.

Περιοχή του συγκροτήματος με ιδιαίτερη μορφολογία, ιδανική για πολυποίκιλες δραστηριότητες στο βουνό.

Οι **Τσάκωνες** κατάγονται από τους Ελευθερολάκωνες που ήρθαν από την κοιλάδα του Ευρώτα. Παλαιότερα αλλά και αρχές του μεσαίωνα όταν τα Σλάβικα φύλα πλημμύρισαν τον ελλαδικό χώρο. Τότε πολλοί πέρασαν στις απομονωμένες και ασφαλείς υπώρειες του ανατολικού Πάρνωνα. Η ονομασία τους προέρχεται από το «Τράχωνες» που δείχνει τόπο «δυσπρόσιτο, τραχύ και άγριο». Σύμφωνα με άλλη άποψη από το «Λάκωνες» όπως δηλώνει και η δωρική καταγωγή τους. Απομονωμένοι για πολλούς αιώνες διατήρησαν την αρχαιοελληνική καθαρότητά τους. Ακόμη και ο Φαλμεράιερ τους αναφέρει σαν μοναδικό παράδειγμα, χωρίς φυλετι-

1. Ο Πραστός ήταν η μεσαιωνική πρωτεύουσα της Τσακωνιάς που ξεκινάμε την πορεία.

2. Στο καλογραμμένο μονοπάτι που μας οδηγεί κατηφορίζοντας στο φαράγγι της Μαζιάς.

κές επιμιξίες. Τα Τσακωνικά είναι γλωσσικό ιδίωμα που προέρχεται από εξέλιξη της αρχαίας Λακωνικής. Κάποιοι ηλικιωμένοι τα ομιλούν ακόμα σε Λεωνίδιο, Τυρό, Μέλανα, Αγ. Ανδρέα, Λιβάδι, Πραστό, Σίταινα, Καστάνιτσα. Οι Βυζαντινοί είχαν τους σκληροτράχηλους Τζέκωνες καστροφύλακες και αυτοκρατορικούς σωματοφύλακες. Τότε δημιουργήθηκε το Στρατόπεδο των Τσακωνών στην Πόλη και η πρώτη κοινότητα της Προποντίδας. Οι Φράγκοι για να ελέγξουν τους ανυπόταχτους Τσάκωνες, δημιούργησαν διάφορα κάστρα στην περιοχή. Διέξοδο τότε από τα μέρη τους βρήκαν τη θάλασσα στον Αργολικό και αναμίχθηκαν στη ναυτιλία. Δεν χρησιμοποιούσαν για μακρινές μεταφορές κυρατζήδες με μουλάρια όπως στην ηπειρωτική Ελλάδα. Εμπορεύονταν με πλοία από τις Σπέτσες και την Ύδρα σε Τουρκία, Γαλλία, Ρωσία, Ιταλία, Αίγυπτο. Στην Τουρκοκρατία έλαβαν από το Σουλτάνο το προνόμιο της εμπορίας του βούτυρου. Το διακινούσαν από την Κριμαία στις ευρωπαϊκές κτήσεις της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Δημιούργησαν παροικίες στην Κωνσταντινούπολη, τις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες και τον Εύξεινο Πόντο. Περνώντας το Δούναβη έφτασαν να αποκτήσουν αλατωρυχεία στη Βαβάρια. Το 1821 έλαβαν μέρος στην κατάληψη της Τρίπολης, του Ναύπλιου στις μάχες Δερβενακίων και Άργους. Το 1826 δέχτηκαν την καταστροφική επιδρομή των Τουρκοαιγύπτιων του Ιμπραήμ. Την περίοδο 1941-49 της Κατοχής και του Εμφύλιου ο Πάρνωνας ήταν αντάρτικο προπύργιο.

Συμπατριώτες μας με δωρική καταγωγή και ένα μοναδικό γλωσσικό θησαυρό που φτάνει τις μέρες μας.

Ο **Πραστός** αφετηρία της διάσχισης, είναι η μεσαιωνική πρωτεύουσα της Τσακωνιάς. Κτισμένος αμφιθεατρικά ήταν ένας πολυάνθρωπος και πλούσιος ορεινός οικισμός. Μακριά από τη θάλασσα, πρόσφερε με τα πυργόσπιτά του ασφάλεια από τους πειρατές. Στην Τουρκοκρατία η Τσακωνική κοινότητα της Προποντίδας χρηματοδότησε μεγάλα έργα στο χωριό. Το 1821 με έρανο από τον Πραστό, ναυπηγήθηκαν πλοία του αγώνα στις Σπέτσες. Το 1826 ο Ιμπραήμ μετά από πολιορκία έκαψε τα 1200 σπίτια του χωριού. Οι κάτοικοι διέφυγαν στο Λεωνίδιο που αναδεικνύεται στη νέα πρωτεύουσα της Τσακωνιάς. Η **Καστάνιτσα** είναι η Κωσταντίτσα των Βυζαντινών, ένα ολόλευκο Τσακωνοχώρι. Κτισμένη σε βράχινο «εξώστη» ανάμεσα σε δυο ρεματιές περιβάλλεται από καστανιές και έλατα. Κατέχει οχυρά θέση με τα απόρθητα πυργόσπιτά της και τον Πύργο του Καψάμπηλη. Έλεγε με το παρακείμενο κάστρο της Κουτουπούς το ορεινό πέρασμα Αργολίδας-Λακωνίας. Το 1826 οι Καστανιώτες οχυρωμένοι στα πυργόσπιτά τους και τα γύρω υψώματα, απέκρουσαν τους Τουρκοαιγύπτιους. Το χωριό έχει χαρακτηριστεί διατηρητέος παραδοσιακός οικισμός με τις στέγες στα σπίτια από σχιστόλιθο Μαλεβής. Η **Σίταινα** είναι το άλλο σπουδαίο κεφαλοχώρι της μεσαιωνικής Τσακωνιάς. Φωλιάζει αμφιθεατρικά χτισμένη κάτω από ψηλές κορφές του Πάρωνα. Ξεκινά από εδώ μονοπάτι για το οροπέδιο του Προφήτη Ηλία και τις κορφές Μικρή και Μεγάλη Τούρλα. Γύρω από το χωριό βρίσκονται ασβεστοκάμινα, από τις κύριες παραδοσιακές ασχολίες των χωρικών, πετράλωνα και νερόμυλοι. Δεσπόζει πάνω από τα φαράγγια του Λούλουγκα, της Κουτουπούς και της Ζαρμπάνιτσας. Στο φαράγγι του Λούλουγκα βρίσκονται τα ερείπια του κάστρου της Ζάγκολης του 1825. Το 1944 στην Κατοχή το ανταρτοχώρι της Καστάνιτσας όπως όλη η Τσακωνιά και το Λεωνίδιο υπέστησαν τα αντίποινα των Γερμανών. Ο **Πλάτανος** κατάληξη της διάσχισης βρίσκεται κρυμμένος στην αρχή του φαραγγιού των Σηλακίων. Δίπλα στα Τσακωνοχώρια, χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερο μικροκλίμα με πυκνή βλάστηση και πολλά νερά. Γειτονεύει με το Δρυόδασος της Σέλας και τον καταρράκτη της Λεπίδας, ψηλότερα από το χωριό.

Διατηρητέα χωριά που μας γοητεύουν με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική και το λαογραφικό τους πλούτο.

3

4

5

3. Το ρέμα στο φαράγγι της Μαζιάς ίσως να το βρείτε αδιάβατο με κακές συνθήκες.

4. Περνώντας το φαράγγι της Μαζιάς ανηφορίζουμε για να μπούμε στο ελατόδασος.

5. Βγαίνοντας από το ελατόδασος πλησιάζουμε πλέον στο κεφαλοχώρι της Καστάνιτσας.

6

6. Το καστανόδασος με το εξωκλήσι του Αγ. Θεοδώρου πριν κατηφορίσουμε στην Καστάνιτσα.

7. Η Καστάνιτσα έχει χαρακτηριστεί διατηρητέος παραδοσιακός οικισμός για την αρχιτεκτονική της.

8. Πάνω από το φαράγγι της Κουτουπούς κατηφορίζοντας για να το περάσουμε.

9. Περνώντας το γεφύρι στο φαράγγι της Κουτουπούς ώστε να συνεχίσουμε στη Σίταινα.

7

8

9

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ

Χωριό Πραστός - Φαράγγι Μαζιά (50')

Ξεκινάμε την πορεία από την πλατεία του Πραστού (730μ.) με τα ερείπια της εκκλησίας της Παναγίας. Ανηφορίζουμε Δ270° προσπερνώντας την εκκλησία των Ταξιαρχών. Διαδοχικές πινακίδες του δασαρχείου μας οδηγούν προς το νεκροταφείο. Το παρακάμπτουμε από δεξιά αφήνοντας πίσω μας το χωριό. Ανηφορίζουμε μέσα από διπλή ξερολιθιά βγαίνοντας σε ράχη με τιμεντένια βόση και παγκάκι. Έχουμε μπροστά μας χωράφια που σβήνουν αριστερά σε αραιά πουρνάρια και κέδρα. Αποκαλύπτονται μακριά οι γυμνές ψηλές κορφές του Πάρωνα και η Μεγάλη Τούρλα. Χρειάζεται ΠΡΟΣΟΧΗ καθώς κατηφορίζουμε ΒΔ320° αλλά στα 50μ. αποκλίνουμε αριστερά. Περνάμε κάθετα δασικό δρόμο συνεχίζοντας Δ270° από εμφανές μονοπάτι. Βλέπουμε μέτωπο με κόκκινα κάθετα βράχια στην απέναντι πλευρά του φαραγγιού. Θα τα παρακάμψουμε από αριστερά αφού κατηφορίσουμε πρώτα στην κοίτη του φαραγγιού. Προχωράμε ΝΔ230° σε καλογραμμένο χτιστό με ξερολιθιά μονοπάτι. Συναντάμε προσκυνητάρια σε θέση με εντυπωσιακή θέα στο φαράγγι. Έχουμε αριστερά τη δασωμένη κορφή Κουινιάλι (1136μ.) κατηφορίζοντας από ελικοειδές μονοπάτι. Περνάμε σε ελατόδασος για να πέσουμε στην κοίτη του φαραγγιού. Υπάρχουν ανάμεσα στα πλατάνια τα ερείπια νερόμυλου και κάποιες καρυδιές.

Χρειαστήκαμε από το χωριό Πραστός να πέσουμε στο φαράγγι της Μαζιά 50 λεπτά και είμαστε στα 700μ.

Φαράγγι Μαζιά - Χωριό Καστάνιτσα (1 ώρα και 20')

Περνάμε εύκολα απέναντι την κοίτη αν και δεν έχει γεφύρι. Ανάλογα με τις συνθήκες ενδέχεται να κατεβάζει πολλά νερά και να είναι απροσπέλαστη. Ανηφορίζουμε σε πουρναρατόπι από καλογραμμένο ελικοειδές μονοπάτι. Συναντάμε διακλάδωση χωρίς σαφές μονοπάτι που μέσα από την κοίτη της Μαζιάς βγάζει στη Μονή Κοντολινας. Αφήνουμε αυτή την επιλογή συνεχίζοντας στη διακλάδωση δεξιά προς Καστάνιτσα όπως μας οδηγούν πινακίδες. Περνάμε στη ρίζα κάθετου βράχου μπαίνοντας στο ελατόδασος. Ανηφορίζουμε ΝΔ240° έχοντας δεξιά ρεματιά για να βγούμε σε ράχη. Τελειώνει το ελατόδασος και προσπερνάμε παλιά χωράφια αριστερά μας. Βγαίνουμε σε πλάτωμα με στάνη όπου έρχεται χωματόδρομος. Τον ακολουθούμε δεξιά στα πεύκα για να καταλήξουμε στον ασφαλτόδρομο. Τον ακολουθούμε για λίγο στα δεξιά και περίπου στα 70μ. τον αφήνουμε. Συνεχίζουμε κατηφορίζοντας σε δασικό δρόμο μέσα σε καστανόδασος. Βγαίνουμε στο εξωκλήσι Αγ. Θεόδωρος σε ξέφωτο ανάμεσα στις καστανιές. Χρειάζεται ΠΡΟΣΟΧΗ καθώς περνάμε στην αντίθετη πλευρά από το ιερό της εκκλησίας. Κατηφορίζουμε ΒΔ330° στο καστανόδασος χωρίς σαφές μονοπάτι έχοντας δεξιά ρεματιά. Αποκαλύπτεται το χωριό και προσπερνώντας μικρή στάνη με τσίγκους αποκλίνουμε αριστερά για να πέσουμε σε χωματόδρομο. Κατηφορίζουμε δεξιά και όταν διακλαδώνεται συνεχίζουμε στον τιμεντένιο δρόμο μπαίνοντας στην Καστάνιτσα.

Χρειαστήκαμε από το φαράγγι της Μαζιάς να βγούμε στην Καστάνιτσα 1 ώρα και 20 λεπτά και είμαστε στα 900μ.

Χωριό Καστάνιτσα - Κάστρο Κουτουπούς (50')

Αφήνουμε την Καστάνιτσα προς την έξοδο του χωριού με το νεκροταφείο. Ακολουθούμε αναγκαστικά τον ασφαλτόδρομο για Πραστό καθώς η διάνοιξη του κατέστρεψε το μονοπάτι. Το Κάστρο της Κουτου-

11

πούς το συναντάμε αν περπατήσουμε 3100μ. στον ασφαλτόδρομο. Εναλλακτικά τον αφήνουμε προσωρινά 1200 μ. μετά το νεκροταφείο όπου υπάρχει χώρος σαν μικρό νταμάρι. Χρειάζεται ΠΡΟΣΟΧΗ καθώς αριστερά λίγα μέτρα κάτω από το δρόμο βρίσκουμε τη συνέχεια τμήματος του παλιού μονοπατιού. Τραβεράρει με κατεύθυνση ΒΑ60° την πλαγιά δεξιά μας παράλληλα στον ασφαλτόδρομο. Αριστερά μας βαθαίνει η ρεματιά από την Καστάνιτσα με το φαράγγι της Κουτουπούς. Το μονοπάτι αρχικά χτιστό με ξερολιθιά θέλει καθάρισμα από τα κοτρώνια που έπεσαν μετά τη διάνοιξη του δρόμου. Στα μισά του περνάμε λίγα μέτρα σάρα που το έχει σκεπάσει. Το υπόλοιπο καλογραμμένο με σκαλιά και κάποια διαστήματα με καλντερίμι μας βγάξει πάλι στον ασφαλτόδρομο. Έχουμε παρακάμψει το άχαρο μέρος με

τις φουρκέτες του δρόμου. Θα τον ακολουθήσουμε αναγκαστικά για ακόμη 1000μ. όπου κάνει κλειστή στροφή δεξιά. Είναι χαρακτηριστική καθώς αν την ακολουθήσουμε χάνουμε οριστικά πίσω τη θέα στο φαράγγι της Κουτουπούς. Δεξιά από πάνω μας βρίσκεται βράχινο ύψωμα με τα κατάλοιπα του Κάστρου της Κουτουπούς.

Χρειαστήκαμε από το χωριό Καστάνιτσα να φτάσουμε στο Κάστρο Κουτουπούς 50 λεπτά και είμαστε στα 660μ.

Κάστρο Κουτουπούς - Χωριό Σίταινα (55')

Χρειάζεται ΠΡΟΣΟΧΗ καθώς πριν τη στροφή αφήνουμε τον ασφαλτόδρομο. Βγαίνουμε αριστερά του δρόμου που δημιουργείται πλάτωμα σαν χώρος στάθμευσης. Βλέπουμε από κάτω κοντά μας τη Λάκα Κουτουπούς, τοπο-

θεσία με ξέφωτο παλιών χωραφιών. Στα ΝΔ210° από το χώρο στάθμευσης μέσα στο φαράγγι Κουτουπούς κοκκινίζει βράχος όπου βρίσκεται αθέατο το γεφύρι. Απέναντι στην άλλη πλευρά της ρεματιάς διακρίνεται το μονοπάτι όπως ανηφορίζει βγαίνοντας από το φαράγγι. Συνεχίζουμε την πορεία από το χώρο στάθμευσης ΝΑ160° κατηφορίζοντας σε δρόμο 4x4 που κλείνει την είσοδό του αλυσίδα. Στα 150μ. περνάμε κάθετα μονοπάτι και κατηφορίζουμε διασχίζοντας τα χωράφια της Λάκας Κουτουπού. Στο άκρο της χαμηλότερα υπάρχει μικρή ελιά και μετά βρίσκουμε το μονοπάτι. Κατηφορίζει κακοτράχαλο σε πουρναροτόπι μέχρι να μας βγάλει σε βράχο που δημιουργεί «εξώστη». Το μονοπάτι συνεχίζει απότομα, χτιστό και ελικοειδές για να πέσουμε στο γεφύρι Κουτουπούς με τον κόκκινο βράχο. Το περνάμε και ανηφορίζουμε στην απέναντι πλευρά της ρεματιάς, ακολουθώντας χτιστό μονοπάτι. Συνεχίζουμε σε πουρναροτόπι βγαίνοντας ψηλά για να περάσουμε αργότερα βράχια σαν «πόρτες». Αποκαλύπτονται τα σπίτια της Σίταινας και συνεχίζοντας φτάνουμε σε φουρκέτα χωματόδρομου. Κάνουμε 15μ. αριστερά και τον αφήνουμε για να διασχίσουμε δεξιά μικρό ξέφωτο. Βγαίνουμε σε δρόμο 4x4 και τον ακολουθούμε παράλληλα σε φράκτη δεξιά μας. Καταλήγουμε στη λιθόστρωτη πλατεία της Σίταινας με το Δημοτικό Σχολείο.

Χρειαστήκαμε από το Κάστρο Κουτουπούς να περάσουμε στο χωριό Σίταινα 55 λεπτά και είμαστε στα 690μ.

10. Η Σίταινα ένα πανέμορφο Τσακωνοχώρι κάτω από τις ψηλές κορφές του Πάρνωνα.

11. Έχοντας περάσει την Κουτουπού στο χτιστό κακοτράχαλο μονοπάτι για τη Σίταινα.

12

Χωριό Σίταινα - Χωριό Πλάτανος (1 ώρα και 20')

Συνεχίζουμε από την πλατεία της Σίταινας προπερνώντας την εκκλησία με την κρήνη. Πριν την έξοδο του χωριού με το γεφύρι και τον ασφαλτόδρομο για το χωριό Πλάτανος υπάρχει ενδεικτική πινακίδα με γεφυράκι και χωματόδρομο δεξιά. Περνάμε τη ρεματιά από το γεφυράκι, την έχουμε τώρα δεξιά μας όπως ακολουθούμε το χωματόδρομο. Συνεχίζουμε σε τιμεντόδρομο που γρήγορα διακλαδώνεται και εμείς κατηφορίζουμε στο χωματόδρομο δεξιά. Χρειάζεται ΠΡΟΣΟΧΗ 250μ. από τη διακλάδωση όταν προσπερνάμε παράδρομο δεξιά καθώς προχωράμε αλλά 30μ. και αφήνουμε το δρόμο. Συνεχίζουμε σε χτιστό μονοπάτι παρακάμπτοντας αριστερά σπάνη με τσίγκους. Βγαίνουμε στη χαρακτηριστική σπηλιά με τον κάθετο κόκκινο βράχο και «εξώστη» με εντυπωσιακή θέα. Βλέπουμε πίσω τη Σίταινα και τις ψηλές κορφές του Πάρνωνα. Αμέσως μετά τον «εξώστη» είναι η διακλάδωση δεξιά που κατηφορίζει βαθειά στο φαράγγι με τον καταρράκτη του Λούλουγκα. Έχουμε τη δυνατότητα να την ακολουθήσουμε και να επιστρέψουμε είτε να την προσπεράσουμε συνεχίζοντας στο κεντρικό μονοπάτι. Συνεχίζοντας όπως και

να έχει στο κεντρικό μονοπάτι για τον Πλάτανο, αποκαλύπτεται μακριά η θάλασσα στον Αργολικό κόλπο. Το χτιστό μονοπάτι στρέφεται σταδιακά Β χωρίς υψομετρικές εναλλαγές. Τραβερσάρουμε πλαγιές αριστερά μας έχοντας θέα δεξιά χαμηλά στο φαράγγι Σπηλάκια που αρχίζει στον Πλάτανο και καταλήγει στο φαράγγι της Ζαρμπάντισας. Περνάμε κάθετα στα ψηλά από διαδοχικές ρεματιές βλέποντας πλέον το χωριό. Το μικροκλίμα μετατρέπει το πουρναροτόπι σε πυκνή οργιώδη βλάστηση γύρω μας όπως πλησιάζουμε. Προσπερνάμε σπάνη με τσίγκους και σήμανση «κόκκινη μπογιά» μας οδηγεί. Το μονοπάτι μας βγάζει σε φουρκέτα χωματόδρομο και κατηφορίζουμε ευθεία ΒΔ320°. Αγνοούμε διακλάδωση δεξιά, ακολουθώντας πάντα το δρόμο ανάμεσα σε χωράφια με κερασιές. Σβήνει σε μονοπάτι με καστανιές και προσπερνώντας καλύβα, πέφτουμε αμέσως σε άλλο χωματόδρομο χαμηλότερα. Τον ακολουθούμε αριστερά μπαίνοντας στο χωριό με τα πλούσια νερά και το μονότοξο γεφύρι.

Χρειαστήκαμε από το χωριό Σίταινα να βγούμε στο χωριό Πλάτανος 1 ώρα και 20 λεπτά και είμαστε στα 500μ.

Συνολικά για να ολοκληρώσουμε τη διάσχιση από το χωριό Πραστός μέχρι το χωριό Πλάτανος χρειαστήκαμε 5 ώρες και 15 λεπτά. Επιλέγοντας και την προσωπική διακλάδωση στον καταρράκτη Λούλουγκα υπολογίστε με την επιστροφή 1 ώρα και 15 λεπτά επιπλέον χρόνο. Αυτοί όμως είναι οι καθαροί χρόνοι και με καλές συνθήκες χωρίς τις στάσεις και άλλες καθυστερήσεις. Στην πραγματικότητα θα χρειαστείτε περισσότερο και για να απολαύσετε τη διαδρομή υπολογίστε να αφιερώσετε μια μέρα.

- 12. Βγαίνοντας από τη Σίταινα πριν τη διακλάδωση για τον καταρράκτη του Λούλουγκα.**
- 13. Ακολουθώντας το χτιστό μονοπάτι για τον Πλάτανο με θέα στον Αργολικό κόλπο.**
- 14. Το γεφύρι του Πλάτανου όπου συνέχιζε παλιά το μονοπάτι προς το Άστρος.**

13

14

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Η διαδρομή που περιγράφουμε ξεκινώντας από τον Πραστό μέχρι την Καστάνιτσα έχει σήμανση με πινακίδες. Τις έχει τοποθετήσει το Δασαρχείο και είναι θα λέγαμε υπερβολική. Στη συνέχεια χωρίς σήμανση η διαδρομή είναι σαφής καθώς τα χτιστά μονοπάτια που ακολουθούμε είναι καλογραμμένα. Πλησιάζοντας στον Πλάτανο συναντάμε σήμανση «κόκκινη μογιόλα» που μας οδηγεί.
- Στην περιγραφή αναφέρεται πως συνολικά η διαδρομή καλύπτεται σε 5 ώρες και 15 λεπτά. Επιλέγοντας και τη διακλάδωση στον καταρράκτη Λούλουγκα χρειάζεται επιπλέον χρόνος 1 ώρα και 15 λεπτά. Αυτοί όμως είναι οι καθαροί χρόνοι και με καλές συνθήκες χωρίς να υπολογίσουμε τις στάσεις και άλλες καθυστερήσεις. Στην πραγματικότητα θα χρειαστείτε περισσότερο και για να ολοκληρώσετε τη διαδρομή υπολογίστε να αφιερώσετε μια μέρα.
- Στην περίπτωση που έχετε χρόνο αξίζει να σταθείτε για να περιηγηθείτε στα παραδοσιακά χωριά που συναντάτε. Σε αυτή την επιλογή ενδείκνυται μια ενδιαμέση διανυκτέρευση στη Σίταινα και με τη διακλάδωση του Λούλουγκα θα χρειαστείτε μιάμιση μέρα για να απολαύσετε τη διαδρομή.
- Ορειβατικός χάρτης 1:50.000 σχετικός με τη διαδρομή που περιγράφουμε υπάρχει η έκδοση «ΠΑΡΝΩΝΑΣ» της «Ανάβασης».
- Η οδική πρόσβαση στην αφετηρία της διάσχισης γίνεται αφού προσπεράσετε το Άστρος και αφήσετε τον παραθαλάσσιο δρόμο στον Αγ. Ανδρέα, ακολουθώντας τη διακλάδωση για Πραστό. Ολοκληρώνοντας την πορεία σας στον Πλάτανο για την επιστροφή σας στον Πραστό αν αφήσατε εκεί το αυτοκίνητό σας, θα εξυπηρετηθείτε κατόπιν συμφωνίας από τους ξενώνας και τις ταβέρνες στα χωριά. Στην περίπτωση που έχετε διαθέσιμη στην παρέα δυο αυτοκίνητα θα αφήσετε τον παραθαλάσσιο δρόμο στο Άστρος, ακολουθώντας τον επαρχιακό δρόμο προς Αγ. Πέτρο και τη διακλάδωσή του για τον Πλάτανο. Στον Πλάτανο κατάληξη της διάσχισης αφήνεται το ένα αυτοκίνητο και συνεχίζοντας αφού προσπεράσετε με το άλλο τη Σίταινα και την Καστάνιτσα βγαίνετε στον Πραστό.
- Για τη διαμονή σας εκτός από τη λύση του αντίκηνου υπάρχουν στην Καστάνιτσα ο παραδοσιακός ξενώνας «Αντωνίου» 6979003530-1 και οι ταβέρνες «Το Στολίδι» με τα ίδια τηλέφωνα και «Ο Πάρνων» 6976892209 που λειτουργούν όλο το χρόνο. Ξεχωρίζουν για την τοπική κουζίνα τους όπως χοιρινό με κάστανα, ρεβίθια με κάστανα, κόκορα κρασάτο, καστανοσαλάτα, μανιταρόπιτα και γλυκό καστανόπαστα. Στον Πλάτανο λειτουργεί ο ξενώνας «Πλάτανος» (27550)51768, 6976623099 που διαθέτει και ταβέρνα. Στη Σίταινα υπάρχει χώρος κατασκήνωσης ενώ προσφέρεται δωρεάν για διανυκτέρευση το Δημοτικό Σχολείο (27553)60100.

15. Ο Πλάτανος κατάληξη της πορείας μας φημίζεται για τους νερόμυλους και τα νερά του.

16. Τα Τσακωνοχώρια της διαδρομής εντυπωσιάζουν με την αρχιτεκτονική και την ιστορία τους.

17. Η διαδρομή έχει αρχικά σήμανση ενώ μετά μας οδηγούν τα χτιστά μονοπάτια.

Απόσπασμα χάρτη ΓΥΣ με αποτυπωμένη τη διαδρομή

